

Marcin Urynowicz: Zdecydowana większość Polaków, którzy ratowali Żydów, pozostaje nieznana

Liczba osób, które zostały uznane za Sprawiedliwych wśród Narodów Świata, nie odzwierciedla skali pomocy, jaka została udzielona Żydom w czasie II wojny światowej

Fot. Marian Paluszkiwicz

Mimo że w okupowanej Polsce, w przeciwieństwie do krajów Europy Zachodniej, udzielanie pomocy Żydom było karane śmiercią, wielu Polaków ryzykowało życie swoje i swoich rodzin, ratując członków społeczności żydowskiej. Wśród ponad 26 500 osób, które zostały uhonorowane przez państwo Izrael tytułem „Sprawiedliwych wśród Narodów

Świata”, jest przeszło 6 700 Polaków. Liczba osób, które zostały uznane za Sprawiedliwych wśród Narodów Świata, nie odzwierciedla skali pomocy, jaka została udzielona Żydom w czasie II wojny światowej.

– Rzeczywista liczba osób, które udzieliły pomocy Żydom, jest co najmniej kilkakrotnie większa.

Str. 4

Prezentacja albumu w pałacu Balińskich w Jaszunach Str. 3

AWPL sceptyczna wobec udziału w koalicji Str. 5

Katastrofa samolotu transportowego w Algierii Str. 7

ISSN 1392-0405

KURIER WILEŃSKI

Czwartek
Kwiecień 2018 12

Imieniny: *Andrzeja, Damiana, Józefa, Saby, Juliusza, Konstantego, Teresy, Konstancy, Siemidroga, Wiktora i Zenona*

TRZY PYTANIA DO...

...**Daivy Razmuvienė**, kierowniczką działu immunoprofilaktycznego Centrum Chorób Zakaźnych i AIDS.

1. Od 13 kwietnia do maja Państwowa Służba Żywności i Weterynarii przeprowadzi szczepienie ochronne przeciwko wściekliznie zwierząt wolno żyjących. W jaki sposób będzie odbywała się wakcynacja?

Tak samo jak każdego roku, poprzez zrzucanie z samolotów przynęt (ze szczepionkami) na terenach zalesionych. Ogółem, na terytorium Litwy rozrzuca się około 505 tysięcy przynęt w postaci kostek. Pamiętajmy, że w żadnym wypadku nie wolno dotykać przynęty. Jeśli tak się zdarzy, to natychmiast powinien zgłosić się do lekarza. Jeśli przez przypadek przynęta zostanie zrzuczona nieopodal domu, gospodarz powinien o tym powiadomić Państwową Służbę Żywności i Weterynarii.

2. Jak często ludzie zgłaszają się po pomoc medyczną z powodu pogryzienia przez zwierzęta?

W ubiegłym roku zwróciło się ponad 5 tysięcy osób, którzy w jakiś sposób ucierpieli od zwierząt dzikich czy domowych. Od psów ucierpiało 73,7 proc. (3 730 osób), kotów – 23,3 proc. (1 182 osób), gryzoni – 0,6 proc. (31 osób), bydła – 0,03 proc. (2 osoby), od innych zwierząt domowych – 0,9 proc. (48 osób), od innych zwierząt dzikich – 1,3 proc. (65 osób). Od zwierząt ucierpiało najwięcej mieszkańców Wilna i Kowna.

3. Jakie są objawy wścieklizny u zwierząt?

U zwierząt choroba trwa od 1 do 8 dni i charakteryzuje się przede wszystkim zmianą zachowania. Zwierzęta dotychczas spokojne stają się agresywne i odwrotnie. Dzięki zwierzęta trącą naturalną bojaźń przed ludźmi. Dodatkowo pojawiają się niedowłady i porażenia kończyn, zaburzenia połykania, wyciek śliny. Po tym okresie zwierzęta zdychają.

Rozmawiała **Honorata Adamowicz**

SZANOWNI CZYTELNICY!

Apelujemy do Was o przekazanie na redakcję „Kuriera Wileńskiego” 2 proc. od wpłaconego przez Was w 2017 roku do Inspekcji Podatkowej podatku dochodowego.

Zagospodarujecie należnie te znikome dla budżetu państwa — a jakże ogromnie ważne dla nas środki. Dlaczego warto przekazać dla „Kuriera Wileńskiego” 2 proc. od podatku? Żeby polska gazeta codzienna na Litwie mogła istnieć i rozwijać się. Twoja pomoc Czytelniku będzie znaczącym wsparciem, aby wesprzeć nasze skromne redakcyjne siły.

***

Podobnie jak w ubiegłych latach każdy z nas, kto płaci podatek od dochodu (od wynagrodzenia, z działalności gospodarczej lub innej) może przekazać dla organizacji (w tym wypadku dla redakcji „Kuriera Wileńskiego”) 2 proc. od wpłaconego w 2017 roku do Inspekcji Podatkowej podatku dochodowego. Dodatkowo jeszcze 1 procent możemy przeznaczyć dla partii politycznej (ogółem 3 procenty). Wystarczy tylko złożyć podanie FR0512 i wpisać 2017 rok.

Inspekcja Podatkowa szczególnie podkreśla, że nie ma możliwości przekazania deklaracji przez pracodawcę.

Podanie należy dostarczyć własnoręcznie do Inspekcji Podatkowej lub wypełnić w systemie elektronicznym (EDS) <http://deklaravimas.vmi.lt> do **2 maja 2018 roku**.

Forma FR0512 dostarczona później nie będzie rozpatrywana. Prośba zostanie także odrzucona, jeżeli w terminie nie złożymy deklaracji podatkowej GPM308 za 2017 rok, czyli też do 2 maja.

Na stronie internetowej można będzie znaleźć już wypełnioną preliminarzną formę deklaracji GPM308 za 2017 rok. Pozostaje tylko sprawdzić swoje dane i wystąpić.

Gdy do VMI zostanie przekazane parę egzemplarzy FR0512, urząd skarbowy uwzględni deklarację, która zostanie wysłana jako ostatnia.

Wszelka informacja o składaniu deklaracji FR0512 jest zamieszczona na stronie internetowej www.vmi.lt. Możemy także dzwonić na tel. 1882. Jakie dane są potrzebne, aby wypełnić blankiet-podanie (forma FR0512)?

— Kod identyfikacyjny naszej redakcji ([monés kodus 300073186]).

Pracownicy redakcji pomogą wypełnić deklarację czytelnikom, którzy chcą przekazać 2 proc. od podatku dochodowego dla dziennika „Kurier Wileński”.

KURIER WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbinių g. 4a, 02121–30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44

DZIENNIK NALEŻY
DO EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH MNIEJSZOŚCI
NARODOWYCH

POMOC
POLAKOM
NA WSCHODZIE

Redaktor naczelny: Robert Mickiewicz (tel. 260 84 44, redaktor@kurierwilenski.lt). **Zastępca red. nacz.:** Aleksander Borowik (info@kurierwilenski.lt, tel. 260 84 46) **Sekretarz redakcji:** Lucja Stankevičiūtė (tel. 260 84 47, sekret@kurierwilenski.lt) **Dziennikarze:** Honorata Adamowicz, Justyna Giedrojć, Ilona Lewandowska, Brygita Lapszewicz, Anna Pieszko, Marian Paluszkiwicz — fotoreporter **Współpracownicy:** Helena Gładkowska, Witold Janczys, Jadwiga Podmostko, Alina Sobolewska, Krzysztof Subocz, Julitta Tryk **Dział Promocji:** Andrzej Podworski — prenumerata (tel. 212 30 40, kolport@kurierwilenski.lt), Jolanta Balkiewicz — reklama (tel. 260 84 44, reklama@kurierwilenski.lt). **Wydawca:** VšĮ „Kurier Wilenski” **Druk:** VšĮ „Vilnijos žodis” **Nakład:** 3000 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone z opinią redakcji.

Redaktor dyżurny: Honorata Adamowicz

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą

Prezentacja albumu w pałacu Balińskich w Jaszunach

18 kwietnia o godz. 14.00 w Pałacu Balińskich w Jaszunach odbędzie się kolejne już spotkanie poświęcone tradycji ziemiańskiej dawnych ziem Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Na prezentację książki „Kresowe rezydencje. Zamki Pałace i dwory na dawnych ziemiach wschodnich II RP” zapraszają Instytut Polski w Wilnie oraz Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Warszawie.

Album „Kresowe rezydencje” – to publikacja przygotowana i wydana przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Warszawie, który od wielu lat bada najdramatyczniejszy okres dziejów północno-wschodnich terenów II Rzeczypospolitej. Celem projektu jest zachowanie w pamięci zbiorowej obrazu świata, którego już nie ma. Świata różnorodnego etnicznie i kulturowo, pełnego postaw patriotycznych – prezentowanych przez miejscowe

społeczności, jakby wyjęte z Sienkiewiczowskiej Trylogii. Odszedł on bezpowrotnie na skutek kataklizmów wieku XX, pozostawiając wielu z bolesną tęsknotą i żalem wywołanym niesprawiedliwym wyrokiem historii. Projekt ukazuje materialne świadectwa przeszłości – rezydencje – to one w największym stopniu tworzyły historyczny krajobraz. Były pomostem między tradycją konkretnych rodzin, ziem i regionów a literaturą i sztuką. W spotkaniu weźmie udział autor książki Grzegorz Rąkowski oraz dr Kazimierz Krajewski z Instytutu Pamięci Narodowej, którzy opowiedzą o kulisach powstania albumu.

**INSTYTUT POLSKI
W WILNIE**

WIELKIE WIOSENNE SPRZĄTANIE CMENTARZA NA ROSSIE

Kontynuując wiosenną tradycję sprzątnięcia najstarszej nekropolii wileńskiej, Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą zaprasza mieszkańców Wilna i okolic na coroczną akcję, która odbędzie się w dniach **16-30 kwietnia 2018 r.** Celem akcji jest posprzątnięcie Rossy od zeszłorocznych liści oraz śmieci, aby miejsce pochówku naszych przodków odzyskało godny wygląd. Grabie i worki można otrzymać u kierowniczkę cmentarza p. **Nijolė Minasianienė 8 615 25887.** Prosimy o aktywny udział.

Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą

FESTIWAL KULTURY POLSKIEJ NA LITWIE „PIEŚŃ ZNAD WILII”

Centrum Kultury Polskiej im. Stanisława Moniuszki w Wilnie uprzejmie zaprasza na Festiwal Kultury Polskiej na Litwie „Pieśń znad Wilii”. **Początek Festiwalu 21 kwietnia (sobota) o godz. 15.00 w Domu Kultury Polskiej w Wilnie (ul. Naugarduko 76).**

W Festiwalu biorą udział 34 zespoły. Festiwal przeznaczony jest dla uczczenia 100-rocznicy niepodległości Litwy oraz Polski. Serdecznie zapraszamy! Wstęp wolny!

PULS KURIERA

ZDJĘCIE DNIA

W 78. rocznicę zbrodni katyńskiej i 8. rocznicę katastrofy smoleńskiej w kościele pw. św. Rafała w Wilnie odprawiona została Msza święta za ofiary obu tych wielkich polskich tragedii. Mszę św. celebrował proboszcz wileńskiej parafii pw. św. Rafała Mirosław Grabowski

Fot. Marian Paluszkiewicz

KOMENTARZ DNIA

Dwujęzyczność nie byle jaka

Kiedyś w trolejbusie słyszałam rozmowę starszoklasistów. Mówili po rosyjsku, ale przy podawaniu numerów telefonów używali cyfr w języku polskim. „Właśnie skończyli lekcje w polskiej szkole” – pomyślałam... Innym razem w Krawczunach, w kolejną rocznicę bitwy, przeżyłam prawdziwy szok, słysząc, jak harcerze, trzymając w rękach wieńce, rozmawiali... po rosyjsku. A przecież na „Kresach” tak pięknie recytują po polsku i występują na akademiach... Język rosyjski jest częścią historii Wileńszczyzny i nie można tego negować. Czy jednak musi być częścią jej przyszłości? Mówimy, że polskim uczniom zbyt trudno uczyć się języka litewskiego, ale w większości domów równoległe z językiem polskim, lub nawet wcześniej, dzieci poznają rosyjski.

Bardzo dużo inwestujemy w polskie szkoły na Litwie, ale bardzo mało wymagamy od polskich rodzin. Tak jakoś przyjęło się, że nie można ludzi zniechęcać, że trzeba być wyrozumiałym. A może jednak trzeba zacząć stawiać wymagania? Polskie szkoły na Litwie mogą rzeczywiście mieć przewagę nad litewskimi, ponieważ dwujęzyczność jest wielką zaletą. Ale niestety, dwujęzyczność jest bardzo trudną rzeczywistością, której nie zapewni żadna szkoła bez wsparcia rodziny.

W przypadku Wileńszczyzny rodzice wcale nie muszą mówić bezbłędnie po polsku. Wystarczy, jeśli zrobią odrobinę wysiłku, by te same kreskówki, które ich dzieci oglądają po rosyjsku, włączyć po polsku, czasem kupić książkę, włączyć polskie radio w samochodzie. Tak, by ten język stał się naprawdę bliski. Może warto zacząć podkreślać to właśnie teraz, gdy na Litwie pojawi się możliwość oglądania polskiej telewizji?

Ilona Lewandowska

KRÓTKO

Na pożyczki studenckie
1,6 mln euro

Państwowy Fundusz Studiów na semestr wiosenny przyznał gwarancje państwa na pożyczki dla 1639 studentów na ogólną sumę 1,6 mln euro.

W sprawie pożyczki studenci powinni się zwracać do banku Swedbank, z którym umowę mają podpisać przed 10. maja. Pożyczki studenckie finansowane przez państwo są przyznawane na studia, koszty utrzymania lub częściowe studia zgodnie z umowami międzynarodowymi.

Sprzedaż leków
poza aptekami

Większość mieszkańców Litwy opowiada się za tym, by leki bez recepty były sprzedawane poza aptekami, mimo że organizacje pacjentów i farmaceutów krytykują ten pomysł. Z badań przeprowadzonych przez Spinter research wynika, że takiego zdania jest 72 procent respondentów.

W badaniach wzięło udział 1009 osób, zostało ono przeprowadzone na zlecenie Ministerstwa Zdrowia. 60 proc. respondentów wskazało, że zdarzała im się potrzeba zakupu leków dostępnych bez recepty, ale jako że apteki były już nieczynne, nie mieli możliwości zakupu.

Więcej pasażerów
na lotniskach

Trzy litewskie lotniska obsłużyły w pierwszym kwartale tego roku o 16 proc. więcej pasażerów i doczekały się o 8 proc. więcej lotów niż w tym samym okresie ubiegłego roku.

Marcin Urynowicz: Zdecydowana większość Polaków,
którzy ratowali Żydów, pozostaje nieznana

ze str. 1 »

Można to stwierdzić nawet, opierając się jedynie na relacjach żydowskich, których autorzy nie mają żadnych powodów, żeby zawyżać liczbę pomagających im Polaków.

Jeżeli weźmiemy te relacje żydowskie, zaczniemy je czytać, okaże się, że w zdecydowanej większości wymienianych tam Polaków nie znajdziemy na listach Sprawiedliwych. Kiedyś próbowałem coś takiego zrobić, okazywało się, że uhonorowana tym tytułem została mniej więcej co 10 osoba. Zdecydowana większość Polaków, którzy udzielili znaczącej pomocy Żydom, pozostaje nieznana. Podkreślam, że nie chodzi o podanie szklanki wody, ale o pomoc, która zdecydowała o przeżyciu, np. zaoferowanie schronienia czy pomoc w zdobyciu fałszywych dokumentów – wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” dr Marcin Urynowicz, historyk i pisarz związany z działem badawczym Instytutu Pamięci Narodowej.

Według historyka o tak niewielkiej liczbie uznanych za Sprawiedliwych zdecydowała przede wszystkim polityka instytutu Yad Vashem, która zmieniała się w ciągu lat.

– Wiele osób, które miało znaczące zasługi, nigdy nie zostało uznanych za Sprawiedliwych tylko dlatego, że nie spełnili któregoś z wymogów formalnych, ustalonych przez Yad Vashem. Czasem brakowało jakiegoś dokumentu. Spotkałem się również z przypadkiem, w którym rodzina uratowanego, który w tym czasie już nie żył, nie zgadzała się na odznaczenie osoby, która uratowała mu życie. Przez długi czas z wnioskiem o nadanie tytułu Sprawiedliwych mogli się zgłaszać tylko uratowani Żydzi. To również

Dr. Marcin Urynowicz

miało znaczenie. Po pierwsze osoba, która zwracała się z takim wnioskiem musiała dożyć do czasu, kiedy ta akcja stała się bardziej znana. Po drugie – czasem zdarzało się, że uratowani, mimo że czuli wdzięczność wobec osób, które ocaliły im życie, nie podjęli starań o nadanie im tytułu Sprawiedliwych ze względu na przeżytą traumę. Zwrócenie się z wnioskiem wiązało się ze wspomnianiem tragicznych wydarzeń z okresu wojny, często związanych ze śmiercią całej rodziny. To wszystko powoduje, że jako Sprawiedliwych określamy jedynie bardzo małą grupę spośród tych, którzy udzielili pomocy – wyjaśnia Urynowicz.

Historyk zauważa, że w Yad Vashem znajduje się obecnie kilka tysięcy nierozpatrzonych wniosków dotyczących Polaków.

– **Nie chciałbym mówić** tutaj o złej woli – prawdopodobnie rzeczywiście te wnioski nie spełniają wymagań formalnych, jednak sam fakt, że nie są spełnione wymagania formalne, nie oznacza, że dana osoba nie pomagała Żydom – podkreśla Urynowicz.

***

Spotkanie z dr Marcinem Urynowiczem odbyło się w Centrum Tolerancji Państwowego Żydowskiego Muzeum im. Gaona w Wilnie w związku z obchodzoną 12 kwietnia

Dniem Pamięci Ofiar Zagłady (Yom HaShoah), a także zbliżającą się 75. rocznicą Powstania w Getcie Warszawskim. Rok 2018 jest w Polsce ogłoszony Rokiem Ireny Sendlerowej, dlatego organizatorzy wydarzenia zaproponowali uczestnikom obejrzenie filmu Andrzeja Wolffa „Historia Ireny Sendlerowej”

Film „Historia Ireny Sendlerowej” w reżyserii Andrzeja Wolfa to obraz zrealizowany na bazie unikalnych wywiadów z tytułową bohaterką. Irena Sendlerowa (1910-2008), Sprawiedliwa Wśród Narodów Świata, podczas okupacji szefowa wydziału dziecięcego „Żegoty”, uratowała kilka tys. dzieci żydowskich, wywożąc je z warszawskiego getta i ukrywając w polskich rodzinach, sierocińcach i klasztorach. Dokument Wolfa to zapis rozmów reżysera z Ireną Sendlerową o czasach II wojny światowej, przeprowadzonych w ostatnim okresie jej życia.

Dodatkowo, w Muzeum IX Fortu w Kownie udostępniona zostanie wystawa „Żegota. Rada Pomocy Żydom” (wystawa w języku polskim i litewskim). Wystawę można będzie oglądać do 31 maja. Wystawa przygotowana przez dra Marcina Urynowicza i dra Pawła Rokickiego, opowiada o powstaniu i działalności „Żegoty”, przypomina jej głównych bohaterów oraz sylwetki niektórych podopiecznych. Ryzykując własnym życiem, cywilni konspiratorzy ocalili z zagłady co najmniej kilka tysięcy osób.

Organizatorzy wystawy: Instytut Polski w Wilnie, Ambasada RP, Instytut Pamięci Narodowej, Centrum Tolerancji Państwowego Żydowskiego Muzeum im. Gaona w Wilnie, Muzeum IX Fortu w Kownie. □

Ilona Lewandowska

SPRINTEM

NHL: Nashville
Predators faworytami

Rozpoczyna się faza play off ligi NHL. Zarówno bukmacherzy jak i eksperci stacji ESPN największe szanse na zdobycie Pucharu Stanleya dają hokeistom Nashville Predators. Z 13 ankietowanych przez ESPN ekspertów żaden nie wskazał obrońców trofeów. Za Predators natomiast opowiedziało się ośmiu. Po dwa wskazania otrzymały zespoły Tampa Bay Lightning i Washington Capitals, a jedno Boston Bruins.

Daniel Narcisse
kończy karierę

Jedna z największych gwiazd francuskiej piłki ręcznej 38-letni Daniel Narcisse ogłosił, że podjął decyzję o zakończeniu kariery sportowej. Wraz z zespołem dwa razy w Pekinie w 2008 i Londynie w 2012 roku zdobył złoty medal olimpijski. Cztery razy był mistrzem świata, w kolekcji ma także trzy tytuły mistrza Starego Kontynentu. Gdy był zawodnikiem klubu Paris Saint-Germain Handball został wybrany najlepszym piłkarzem ręcznym na świecie 2012 roku.

Mistrz olimpijski
zawieszony za doping

Mistrz olimpijski z Londynu w rzucie młotem Krisztian Pars został zawieszony za złamanie przepisów antydopingowych – poinformowała węgierska federacja lekkoatletyczna. Dyskwalifikacja 36-letniego zawodnika będzie obowiązywała do lipca 2019 roku. W dorobku poza złotem olimpijskim z 2012 roku ma także m.in. dwa tytuły wicemistrza świata (2011 i 2013).

Piłkarska LM: Roma wyeliminowała
Barcelonę, awans Liverpoolu

Piłkarze AS Roma sensacyjnie pokonali przed własną publicznością Barcelonę 3:0 i wyeliminowali ją w ćwierćfinale Ligi Mistrzów.

W pierwszym spotkaniu „Duma Katalonii” wygrała 4:1. Manchester City przegrał u siebie z Liverpooliem 1:2, a w dwumeczu 1:5.

Po losowaniu wydawało się, że Barcelona, jeden z głównych kandydatów do zdobycia trofeum, trafiła w 1/4 finału na najsłabszego rywala w stawce. W pierwszym meczu potwierdziła to zresztą, pokonując rzymian u siebie 4:1. Trudno było przypuszczać, że losy dwumeczu mogą się jeszcze odwrócić.

Tymczasem „Dumie Katalonii” niewiele wychodziło w rewanżu, podczas gdy gospodarze przeprowadzali kolejne ataki. Najpierw do siatki trafił już w szóstej minucie Bośniak Edin Džeko, a w 58. na 2:0 podwyższył z rzutu karnego Daniele De Rossi. Wynik ustalił uderzeniem głową Grek Kostas Manolas (82.).

Barcelona sama odrobiła w ubiegłym sezonie czterobramkową stratę w dwumeczu z Paris Saint-Germain (0:4 i 6:1), ale tym razem dała się w podobny sposób zaskoczyć niżej notowanemu rywalowi. Roma, która w tym sezonie LM nie straciła ani jednej bramki w meczach przed własną publicznością, zagra w półfinale Champions League po raz pierwszy, a w Pucharze Europy wystąpiła w nim ostatnio w sezonie 1983/84.

Barcelona przegrała pierwszy mecz w tej edycji Ligi Mistrzów, zakończyła też serię 19 spotkań bez porażki licząc wszystkie rozgrywki.

Liverpool wygrał w ubiegłym tygodniu z liderem angielskiej ekstraklasy Manchesterem City 3:0, ale w rewanżu stracił bramkę już w dru-

Piłkarze Liverpoolu cieszą się z wygranego meczu z Manchesterem City
Fot. archiwum

giej minucie. Po błędzie gości przy wyprowadzaniu piłki do siatki trafił Brazylijczyk Gabriel Jesus.

Dominacja „The Citizens” była wyraźna. Mimo że do składu Liverpoolu powrócił lekko kontuzjowany ostatnio Egipcjanin Mohamed Salah, „The Reds” długo nie potrafili poważniej zagrozić bramce gospodarzy. Dopiero pod koniec pierwszej połowy wyprowadzili składną akcję, jednak Alex Oxlade-Chamberlain nie trafił w bramkę z ostrego kąta.

Chwilę wcześniej Portugalczyk Bernardo Silva trafił w słupek, a Niemiec Leroy Sané zdobył gola dla Manchesteru City, którego sędziego nie uznał, niesłusznie dopatrując się pozycji spalonej. Po gwizdku kończącym pierwszą połowę trener gospodarzy Josep Guardiola zaczął krzyczeć coś do arbitra, prawdopodobnie w związku z tą sytuacją, za co

został odesłany na trybuny.

W drugiej połowie ataki „The Citizens” osłabły, a w 56. minucie dwójkową akcją popisali się Senegalczyk Sadio Mané i Salah. Niezawodny w tym sezonie Egipcjanin doprowadził do wyrównania, co oznaczało, że gospodarze do awansu potrzebowali jeszcze czterech goli. W tym momencie losy dwumeczu były już praktycznie przesądzone. Gol Brazylijczyka Roberto Firmino (77.) dla gości skazał ekipę City na trzecią porażkę z rzędu.

„City założyło nam wysokie pressing i stworzyło sobie wiele okazji, ale odrobiliśmy stratę. Graliśmy twardo i wygrana była zasłużona” – powiedział Salah, cytowany na oficjalnej stronie internetowej UEFA.

Losowanie par półfinałowych zaplanowano na piątek. Półfinały odbędą się 24–25 kwietnia i 1–2 maja, a finał – 26 maja w Kijowie. □

Australijska tenisistka Casey Dellacqua definitywnie zakończyła karierę

W przeszłości była 26. rakieta świata, ale największe sukcesy odnosiła w grze podwójnej – triumfowała we French Open 2011 w mikście, a w deblu siedem razy dotarła do finału Wielkiego Szlema.

Dellacqua postanowiła ze skutkiem natychmiastowym zakończyć karierę, by poświęcić więcej czasu rodzinie.

„Myślałam o tym już od jakiegoś czasu. Czuję, że to zdecydowanie właściwy czas, by odłożyć raketę i być mamą. Pora na to, bym spędzała czas z moją rodziną, zwłaszcza kiedy dzieci są małe” – zaznaczyła w opublikowanym wideo Australijka.

Ostatni profesjonalny występ zaliczyła 11 lutego – w dniu swoich 33. urodzin – w meczu Grupy Światowej II Pucharu Federacji z Ukrainą. W parze z Ashleigh Barty zdobyła decydujący o zwycięstwie w całym spotkaniu punkt i zapewniła swojej drużynie narodowej awans do kwietniowego barażu o elitę.

„Jedną rzeczą, której będzie mi brakować, jest gra dla Australii. To był zawsze jeden z priorytetów w mojej karierze i zawsze będę pielęgnować wspomnienie reprezentowania mojego kraju” – zaznaczyła

W singlu w 2014 roku

osiągnęła najwyższe w karierze – 26. – miejsce w rankingu WTA. Trzykrotnie dotarła do 1/8 finału wielkoszlemowych zmagani – w 2008 i 2014 roku w Australian Open oraz cztery lata temu w US Open. W ostatnich latach więcej czasu poświęcała grze podwójnej, zwłaszcza po urazie głowy, którego doznała w Pekinie w 2015 roku. Obecnie zajmuje dziewiąte miejsce w rankingu deblistek.

Jedyny tytuł wielkoszlemowy wywalczyła siedem lat temu w mikście, grając we

French Open w parze z Amerykaninem Scottem Lipskym. W deblu siedem razy dotarła do finału zawodów tej rangi, w tym trzy razy w Paryżu.

W ubiegłym roku ona i Barty zostały pierwszym od 46 lat australijskim duetem kobiecym, który wystąpił w decydującym spotkaniu French Open. Wówczas też stały się pierwszą kobiecą parą z tego kraju w liczonej od 1968 roku Open Erze, która dotarła do finału wszystkich czterech imprez wielkoszlemowych.

Dellacqua postanowiła zakończyć karierę, by poświęcić więcej czasu rodzinie Fot. archiwum

Sejsmograf nieopodal Camp Nou odnotowuje wstrząsy po golach Barcelony

Sejsmograf zainstalowany ok. 500 metrów od stadionu Barcelony Camp Nou odnotowuje wstrząsy po bramkach zdobytych przez piłkarzy tego klubu. Taką obserwację przedstawił na konferencji naukowej w Wiedniu zespół pod przewodnictwem Jordiego Diaza.

Wyniki badań zaprezentowano na podstawie sejsmogramu z 8 marca 2017 roku, tj. dnia, w którym Barcelona pokonała

Paris Saint-Germain 6:1, odrobiła czterobramkową stratę z pierwszego meczu (0:4) i awansowała do kolejnej rundy Ligi Mistrzów. Ostatni gol padł w doliczonym czasie drugiej połowy i wówczas zanotowano największą amplitudę drgań.

Podobne zjawiska można zaobserwować przy okazji koncertów, które odbywają się na Camp Nou. W przeciwieństwie do meczów drgania podczas imprez muzycznych są regularne.

„Na podstawie zapisów można zaobserwować rytmy w różnych piosenkach. Patrząc na sejsmogram możemy zatem stwierdzić, kiedy jedna piosenka się kończy i kiedy zaczyna się następna. Bo ludzie nie skaczą nieregularnie, tylko tańczą do rytmu” – tłumaczył Diaz.

Podczas meczów piłki nożnej na Camp Nou może zasiąść blisko sto tysięcy kibiców. To pod tym względem największy stadion w Europie.

SPRINTEM

Schoeneborn żegna się ze sportem

31-letnia Niemka Lena Schoeneborn, jedna z najbardziej utytułowanych

pięcioboistek nowoczesnych w historii, postanowiła zakończyć czynne uprawianie sportu.

„Nadszedł czas na realizację kolejnego etapu w życiu” – powiedziała mistrzyni olimpijska z Pekinu w 2008 roku. W bogatej kolekcji osiągnięć ma ponadto siedem tytułów mistrzyni świata oraz sześć złotych medali czempionatów Europy.

F1: Ricciardo zostaje w Red Bull

Kierowca teamu Formuły 1 Red Bull Australijczyk Daniel Ricciardo kategorycznie zdementował pojawiające się informacje o tym, że związał się od sezonu 2019 z ekipą Ferrari. Plotki o przejściu Ricciardo do Ferrari krążyły przez cały wyścigowy weekend podczas Grand Prix Bahrajnu. Wyścig wygrał Niemiec Sebastian Vettel z Ferrari, Ricciardo z powodu awarii wycofał po starcie.

NBA: Wizards wygrali z Celtics

Polak Marcin Gortat zdobył cztery punkty, a jego Washington Wizards we własnej hali wygrali z Boston Celtics 113:101. Stołeczni koszykarze w obecnym sezonie ligi NBA mają 43 zwycięstwa i 38 porażek. W Konferencji Wschodniej zajmują ósme miejsce. Świetnie w ostatnich tygodniach spisują się koszykarze Philadelphia 76ers. Odnieśli 15. zwycięstwo z rzędu, a tym razem pokonali na wyjeździe Atlanta Hawks 121:113.

Strony przygotował
Witold Janczys

FLESZ

Udany lot Virgin Galactic

SpaceShipTwo VSS Unity został wyniesiony w powietrze z pustyni Mojave 5 kwietnia przez samolot WhiteKnightTwo. Kiedy osiągnął wysokość 14 200 m, Unity został odłączony od samolotu i wtedy po raz pierwszy uruchomiono jego silnik raketowy. Działał bez zarzutu. Silnik raketowy w ciągu 30 sekund wznosił statek kosmiczny na wysokość 25 686 m, dzięki czemu rozprężył się on do prędkości Mach 1,87.

Innowacyjny filtr słonej wody

Naukowcy z Uniwersytetu Teksańskiego w Austin stworzyli urządzenie, które jest w stanie wytworzyć czystą wodę pitną za pomocą światła słonecznego i taniego żeluzu. Urządzenie wykorzystuje hydrożel do oczyszczania wody. Dzięki udziałowi energii słonecznej i właściwościom hydrofilowym, możliwe jest wytwarzanie czystej wody z dowolnego źródła.

Afryka była bez Internetu

Kabel ACE Submarine został uszkodzony u wybrzeży Mauretanii. Doprowadziło to do olbrzymiej awarii Internetu w Afryce Zachodniej. Kabel ACE (African Coast to Europe) biegnie wzdłuż zachodniego wybrzeża Afryki, między Francją i RPA. Łączy 22 kraje i ma długość ponad 17 000 km. Jego potencjalna przepustowość to 5,12 Tbps. System jest zarządzany przez konsorcjum 19 operatorów telekomunikacyjnych, współpracujących z rządami państw.

Stronę przygotował
Witold Janczys

Na Litwę jedzie Naukobus z Centrum Nauki Kopernik!

26 kwietnia 2018 r. w godz. 12.00-18.00 do Domu Kultury Polskiej w Wilnie (ul. Naugarduko 76) przybędzie Naukobus z Centrum Nauki Kopernik!

Aż 20 mobilnych stacji badawczych i 3 edukatorów z mnóstwem zagadek naukowych dla uczniów polskich i litewskich szkół na Litwie. Do udziału w takiej przygodzie z okazji Roku Nauki Polskiej zaprasza Instytut Polski w Wilnie oraz Centrum Nauki Kopernik. Udowodnią Wam, że nauka zachwyca, rozbudza ciekawość, bawi i wciąga!

Naukobus, czyli mobilna wystawa przygotowana przez warszawskie Centrum Nauki Kopernik – najsłynniejsze polskie muzeum nauki w dniach od 23 do 28 kwietnia br. odwiedzi aż pięć litewskich miast: Wilno, Kowno, Niemenczyn, Soleczniki, Mejszagolę i Troki. W każdej miejscowości wystawa będzie prezentowana dla wszystkich chętnych i całkowicie za darmo w lokalnych ośrodkach kultury. Naukobus to pełne niespodzianek odkrywanie praw i zasad, które rządzą światem pod okiem edukatorów, którzy pomagają zrozumieć zasady działania poszczególnych eksponatów i przybliżają prezentowane zjawiska naukowe. Wystawa jest ciekawa nie tylko dla dzieci, lecz także dla dorosłych.

Prezentacje odbywają się w języku polskim z tłumaczeniem ustnym na język litewski.

Zorganizowane grupy szkol-

ne proszone są o wcześniejszą rejestrację.

Rozkład jazdy Naukobusa na Litwie:

23 kwietnia, w godz. 10.00–16.00, Uniwersytet Techniczny w Kownie (Kauno technologijos universitetas), Elektronikos rūmų salė (ul. Studentų 50, Kowno). Rejestracja grup: dr Audrone Veilientienė, 8 657 79 439, audrone.veilientiene@ktu.lt

24 kwietnia, w godz. 10.00–14.00, Centrum Kultury w Mejszagole, (ul. Algirdo 4, Mejszagola). Rejestracja grup: Tatjana Sinkevič, 8 671 98 015, maisiaga-la@ndkc.lt

25 kwietnia, w godz. 10.00–14.00, Wielofunkcyjny Ośrodek Kultury w Niemenczynie (ul. Švenčionių 12, Niemenczyn). Rejestracja grup: Renata Reichinbach, 8 647 16 436, renginiai@ndkc.lt

26 kwietnia, w godz. 12.00–18.00, Dom Kultury Polskiej

(ul. Naugarduko 76, Wilno). Rejestracja grup: Bożena Miezonis, tel. 8 652 76 811, info@polski-dom.lt

27 kwietnia, w godz. 10.00–14.00, Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solecznickiego (ul. Vilniaus 48, Soleczniki). Rejestracja grup: Jolanta Provlocka, 8 603 07 691, salcininkai.kultura@gmail.com

28 kwietnia, w godz. 10.00–14.00, Pałac Kultury w Trokach (ul. Vytauto 69, Troki). Rejestracja grup: Meida Vitovičiūtė, tel. 8 655 48740, trakurumai@gmail.com

Organizatorzy: Instytut Polski w Wilnie, Centrum Nauki Kopernik

Wizyta wystawy objazdowej realizowana jest w ramach działania „Naukobus”, które finansowane jest w ramach wspólnego Programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Centrum Nauki Kopernik pod nazwą „Nauka dla Ciebie.”

Coraz bliżej nieśmiertelności? MIT odcina się od kontrowersyjnej firmy

MIT oficjalnie zerwał wszelkie kontakty z kontrowersyjną firmą Nectome, która opracowała metodę konserwacji i przechowywania mózgow, pozwalającej w przyszłości odtworzyć świadomość zmarłej osoby. Wcześniej jednak trzeba poddać się eutanazji.

Przedstawiciele Nectome wierzą, że ludzie w końcu będą

w stanie osiągnąć nieśmiertelność lub coś podobnego. Wszystko dzięki digitalizacji zawartości naszych mózgow. Chociaż naukowcy wciąż nie odnaleźli źródła świadomości, większość osób zgadza się, że namacalnym objawem tego, co czyni każdego z nas unikalnym jest sieć trylionów połączeń neuronów określanych mia-

nem konektomem. Robert McIntyre, współzałożyciel Nectome i kriobiolog Greg Fahy opracowali w 2015 r. wityfikację - pierwszą technikę balsamowania zdolną do zachowania każdego połączenia nerwowego w mózgu ssaka. Ich koncepcję potwierdzają eksperymenty przeprowadzone na królikach.